

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Mekânın Cinsiyeti	GEN 609	Güz-Bahar	03+00+00	Seçmeli	3	7.5
Akademik Birim:	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü					
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim					
Ön Koşullar	-					
Öğrenim Dili:	İngilizce					
Dersin Düzeyi:	Doktora					
Dersin Koordinatörü:	Didem KILIÇKIRAN					
Dersin Amacı:	Bu seminer dersi, giderek daha disiplinler-arası bir hale gelen mekan ve cinsiyet ilişkisine dair kavramların ve tartışmaların anlaşılması, ve bu ilişkiyi çözümlmek üzere doktora düzeyinde araştırmalar yapılabilmesi için eleştirel bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.					
Dersin İçeriği:	Farklı disiplinlerden, ancak esas olarak feminist coğrafyadan okuma ve tartışmalara odaklanan bu derste, öncelikle toplumsal cinsiyete dair norm ve kurgular ile mekan üretimi ve kullanımı arasındaki diyalektik ilişkiyi, mekân, yer ve cinsiyet ideolojilerine dair kavramsallaştırmalar arasındaki bağ ile birlikte keşfedecek, özel-kamusal, ev-iş, yerel-küresel gibi yerleşik ikili zıtlıkları çözümlmek üzere eleştirel bir yaklaşım geliştireceğiz. Daha sonra, farklılık ve eşitsizliklerin mekansal üretimini anlamak üzere, kesişimsel bir yaklaşımla cinsiyetle ilişkili kimlik kurgularının nasıl oluştuğunu, nasıl sürdürüldüğünü ve farklı mekansal yaklaşımlarla bunlara nasıl meydan okunabileceğini tartışacak, mekanda farklılıklar ve eşitsizliklerin üretilme ve yeniden üretilme durumlarını ev içi özel alandan kamusal mekanlara ve kente uzanan farklı ölçeklerde, baskı ve direniş alanlarını da gözeterek, keşfetmeye çalışacağız. Bu tartışmalar yoluyla dönem boyunca feminist araştırma yöntemlerinin epistemolojik temellerini de inceleyecek ve feminist bir perspektiften mekânı ve yeri araştırmanın yollarını arayacağız.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	1- Dersin tamamlanmasıyla öğrenciler çağdaş feminist coğrafyadaki temel kavramları anlayabilecek, 2- kurumsal ve küresel coğrafyalardan gündelik mekanlara kadar mekanların ve yerlerin nasıl cinsiyetlendirildiğini, cinselleştirildiğini, toplumsal sınıf ve eşitsizliklerle kurulduğunu keşfedecek, 3- farklılık politikalarının mekansallığını yorumlayabilecek, 4- feminist mekansal araştırmaların cinsiyet eşitliği ve sosyal adalet mücadelelerine nasıl katkıda bulunduğunu kavrayıp takdir edebilecek, 5- mekan ve yer üzerine feminist araştırmalar yapabilmek için gerekli düşünsen ve yönetsel alt yapıya sahip olacaklardır.					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Seminerler, okumalar, tartışmalar, öğrenci sunumları, filmler, davetli misafirlerin sunumları.					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Giriş ve Tanışma	-
2	Mekan ve Yer: Sınırlar, Aidiyetler, Kimlikler	Okuma ve Yazma
3	Bölünme ve Karşıtlıklar: Özel/Kamusal; Ev/İş; Yerel/Global	Okuma ve Yazma
4	Ev (I): Baskı, Şiddet ve Kurtuluş	Okuma ve Yazma
5	Ev (II): Aidiyet, Farklılık ve Başkaldırı	Okuma ve Yazma
6	Mimarlık ve Yapılı Çevre	Okuma ve Yazma
7	Kent ve 'flaneuse'	Okuma ve Yazma
8	BAHAR TATİLİ	-
9	Beden ve Bedenleşme	Okuma ve Yazma

10	Cinsellik Coğrafyaları	Okuma ve Yazma
11	Okuma ve Yazma Haftası	Okuma ve Yazma
12	Sunum ve Teslimler	Okuma ve Yazma
13	Feminist Araştırma	Okuma ve Yazma
14	Ulusötesi Mekanlar ve Aidiyet	Okuma ve Yazma

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

Agrest, D., Conway, P. and Weisman L. K. (eds.) 1996. The Sex of Architecture.

Ahmed, S. 1999. 'Home and away: Narratives of migration and estrangement', International Journal of Cultural Studies 2(3): 329-347.

Ahmed, S., 2016. Living a feminist life. Duke University Press.

Ardener, S. (ed.) 1993. Women and Space: Ground Rules and Social Maps.

Attfield, J. 1989. 'Inside Pram Town: A case study of Harlow house interiors 1951-61', in J. Attfield and P. Kirkham (eds), A View from the Interior: Feminism, Women, and Design.

Bammer, A. 1994. 'Introduction', in A. Bammer (ed), Displacements: Cultural Identities in Question. Indiana: Indiana University Press.

Bell, D. and Valentine, G. (Eds) 1995. Mapping Desire: Geographies of Sexualities, pp. 149-161.

de Beauvoir, S. 1952. The Second Sex.

Bora, A., 1997. Kamusal alan/özel alan: mahrumiyet-özgürleşme ikileminin ötesi. Toplum ve Bilim, 75, pp.85-93.

Blunt, A. and Dowling, R., 2006. Home. Routledge.

Bondi, L., 1990. Progress in geography and gender: feminism and difference. Progress in Human Geography, 14(3), pp.438-445.

Butler, J., 2004. Undoing gender. Psychology Press.

Butler, J., 2011. Bodies in Alliance and the Politics of the Street. European Institute for Progressive Cultural Policies, 9, pp.1-29.

Butler, J., 2011. Gender trouble: Feminism and the subversion of identity. routledge.

Colomina, B. and Bloomer, J., 1992. Sexuality & space (No. 1). Princeton Architectural Press.

Elkin, L., 2017. Flâneuse: Women Walk the City in Paris, New York, Tokyo, Venice, and London. Farrar, Straus and Giroux.

Fraser, N., 1990. Rethinking the public sphere: A contribution to the critique of actually existing democracy. Social text, (25/26), pp.56-80.

Friedan, B. (1963) 1983. The Feminine Mystique.

Gavison, R., 1992. Feminism and the public/private distinction. Stan. L. Rev., 45, p.1.

Griffin, C.L., 1996. The essentialist roots of the public sphere: A feminist critique. Western Journal of Communication (includes Communication Reports), 60(1), pp.21-39.

Grosz, E. 1998. "Bodies-Cities." In Places Through the Body, edited by Heidi J. Nast and Steve Pile, 31-38.

Hooks, bell. 1990. "Homeplace: A Site of Resistance." In Yearning: Race, Gender, and Cultural Politics, 45-53.

Hubbard, P., 2018. Geography and sexuality: Why space (still) matters. Sexualities, 21(8), pp.1295-1299.

Kılıçkiran, D. 2014. "Kimlik ve Yer / Anahtar ve Kilit", in D. Kılıçkiran (Ed.) DOSYA 33: Kimlik ve Yer, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 1-7.

Halberstam, Judith Jack. 2005. 'Technotopias: Representing Transgender Bodies in Contemporary Art', in In a Queer Time and Place: Transgender Bodies, Subcultural Lives, 97-124.

- Harding, S. 1991. Whose Science? Whose Knowledge? Thinking from Women's Lives.
- Hartsock, N. 1983. 'The Feminist Standpoint' in S. Harding and M. B. Hintikka eds., Discovering Reality.
- Hayden, D. 1982. The Grand Domestic Revolution: A History of Feminist Designs for American Homes, Neighbourhoods, and Cities.
- Heynen, H. and Baydar, G. (eds.) 2005. Negotiating Domesticity: Spatial Productions of Gender in Modern Architecture.
- Kilian, T., 1997. Public and private, power and space (pp. pp-115). Rowman & Littlefield.
- Massey, D. 1994. Space, Place and Gender.
- McDowell, L. 1999. Gender, Identity and Place: Understanding Feminist Geographies.
- Mohanram, R. 1999. "The Cartography of Bodies." In Black Body: Women, Colonialism, and Space, 3-22.
- Pateman, C., 1983. Feminist Critiques of the Public/Private Dichotomy. Public and Private in Social Life. London: Croom.
- Petrescu, D. ed., 2007. Altering practices: Feminist politics and poetics of space. Routledge.
- Pratt, G. 1992. 'Commentary: Spatial metaphors and speaking positions', Environment and Planning D: Society and Space 10: 241-244.
- Pratt, G. 1999. 'Geographies of identity and difference: Marking boundaries', in D. Massey, J. Allen and P. Sarre (eds), Human Geography Today. Cambridge: Polity Press.
- Pratt, M. B. 1984. 'Identity: Skin Blood Heart', in E. Bulkin, M. Bruce Pratt, B. Smiths (eds) Yours in Struggle: Three Feminist Perspectives on Anti-Semitism and Racism.
- Rendell, J., Penner, B. and Borden, I. (eds.) 2000. Gender Space Architecture: An Interdisciplinary Introduction.
- Rose, G. 1993. Feminism and Geography: The Limits of Geographical Knowledge.
- Smith, N., 1992. Contours of a spatialized politics: Homeless vehicles and the production of geographical scale. Social text, (33), pp.55-81.
- Urbach, H. 1996. 'Closets, Clothes, Disclosure', Assemblage, 30: 62-73.
- Wilson, E. 1991. The Sphinx in the City. London: Virago.
- Wischermann, U. and Mueller, I.K., 2004. Feminist theories on the separation of the private and the public: Looking back, looking forward. Women in German Yearbook: Feminist Studies in German Literature & Culture, 20(1), pp.184-197.
- Wolff, J., 1985. The invisible flâneuse. Women and the literature of modernity. Theory, Culture & Society, 2(3), pp.37-46.
- Woolf, V. 1929 (1994). A Room of One's Own.
- Young, I. M. 2001. 'House and home: Feminist variations on a theme', in N. J. Holland and P. Huntington (eds.), Feminist Interpretations of Martin Heidegger.

DİĞER KAYNAKLAR

Doreen Massey on Space_Social Science Bites
<https://www.youtube.com/watch?v=Quj4tjbTPxw>

Doreen Massey obituary
<https://www.theguardian.com/education/2016/mar/27/doreen-massey-obituary>

Judith Butler: "Why Bodies Matter"- Gender Trouble
<https://www.youtube.com/watch?v=lzWWwQDUPPM>

Bodies That Still Matter: Annual Guest Lecture by Judith Butler
<https://gcm.unu.edu/events/archive/conferences/annual-guest-lecture-by-judith-butler.html#overview>

Judith Butler - Lecture "Critique, Crisis, Violence" 26/06/2017
<https://aghct.org/judith-butlers-opening-lecture>

Susana Torre: Feminism and Architecture

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Katılım	14	5
Ödev	2	5
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler (okuma, bireysel çalışma vb.)	10	5
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	35
Final Sınavı	1	50
Total:	28	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Ödev	2	9	18
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	10	8	80
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	20	20
Final Sınavı	1	27.5	27.5
Toplam İş Yüğü (saat):			187.5

1 AKTS = 25 saatlik iş yükü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9
OC1									
OC2									
OC3									
OC4									
OC5									

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek